

SLOVENSKI NAROD.

(Ishaja vsak dan svedor, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za osnanila plačuje se od štiristopen petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uradništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pacakov jezikovni predlog.

Vladi ni po volji, da je mladočehski poslanec stavil svoj jezikovni predlog. Oficijozna „Reichswehr“, ki se odlikuje po svoji pristranosti, imenuje baš ta predlog prazno šalo in pravi, da bode njega nujnost odklonjena, ker naš državni zbor za take šale ni pridobil, ki nimajo drugega namena, kakor poslanecem pri volitvah pridobiti popularnosti. Da predlog ni mrcim po volji, je vidno že iz tega, ker se je razprava o njega nujnosti odkladala od seje do seje in pride šele danes na vrsto, če se zopet ne odloži.

Mi danes ne bomo razpravljali predloga samega, je-li dober ali slab. O tem so celo mej Čehi različne sodbe. Tudi o tem ne dvomimo, da se za nujnost ne dobi potrebna dvetretjinska večina. Brez levičarjev take večine ni mogoče dobiti. Levica pa ne bode za nujnost glasovala, če tudi bi bilo doledno, da bi to storila. S tem bi levičarji najboljše grofa Badenijsa prisilili, da v jezikovnem vprašanju zavzame jasno stališče, in potem uravnali svojo politiko. Tode, kakor se kaže, boji se levica jasnosti, ker se ne more odločiti za opozicijo. Mi ne mislimo, da bi grof Badeni morda tako se izrekel, da bi zadovoljil Čeha; a prepričani smo, da nemških zahtev tudi odobravati ne bi mogel. Za nas je pa stvar v nekem drugem oziru pomembna. Ob svojem času se je bilo v državnem zboru stavilo več predlogov o tem, kako naj se uredi jezikovno vprašanje. Dotični predlogi niso bili ugodni Slovanom, ker so prihajali od nemške strani. Dalo bi se pa jih tedaj tako predelati, da bi bili popolnoma odgovarjali ustavi. Tudi ni bilo povse nemogoče, večino dobiti za kak Slovanom pravični predlog, da le Čehi in Poljaki niso stali na stališču, da stvar spada v delokrog deželnih zborov. Baš to češko in poljsko mnenje je mnogo krivo, da se še do danes jezikovno vprašanje ni rešilo.

Po našem mnenju stvar spada v državni zbor, ako se rešuje potem zakona. Člen XIX ustave je državni zakon in je le naravno, da se tudi njega izvršilni zakon sklepa v državnem zboru. Za tak izvršilni zakon ni treba dvetretjinske večine, ker se s njim ne preminja ustava.

Za nas Slovence bi bila tudi največja nevarnost, ko bi se jezikovno vprašanje prepustilo deželnim zborom, da je uredi. Koroški in štajerski deželni zbor bi gotovo nemščino proglasila skoro za izključni uradni jezik, isterski in tržaški pa italijanščino. Pa tudi Čehi, če dobro premislijo, nimajo zase pričakovati kdo ve kako ugodne rešitve jezikovnega vprašanja, dokler vladajo sedanje razmere v deželnih zborih. Moravski in šleski bi gotovo nemščini zagotovili velike predprave. Še celo na Češkem bi morda stvar tako ugodno ne šla, kajti odločitev je v rokah veleposestnikov, ki se pa navadno ravna po željah vlade. Kakor sedaj razmere stoje, imamo Slovenci nekaj več upanja, da se stvar ugodno reši v državnem, kakor bi se v deželnih zborih.

V tem oziru je nas razveselil Pacakov predlog, ki je nam pokazal, da so se že Mladočehi postavili na stališče, na katerem je jedino možno priti do povoljne rešitve tega vprašanja.

Iz Pacakovega predloga najbrž ne bode nič, ker so Poljaki proti njemu. Tudi smo že sedaj preveč proti koncu državnozbornske zakonodavne dobe, da bi se megla tako važna stvar rešiti. Prepričani smo pa, da se vprašanje, ki se je sprožilo, več ne spravi z dnevnega reda.

V novem državnem zboru bodo razmere morda nekoliko ugodnejše, ker je pričakovati, da poslanci iz nove kurije večinoma ne bodo nasprotni nam Slovanom. Spoznanje, da je treba jezikovno vprašanje rešiti, vedno bolj prodira tudi pri Nemcih, kar se je videlo pri moravskih deželnozbornskih volitvah. S časom bode pa tudi vlada morala spoznati, da se stvar ne da odlašati. Če pa vlada pokaže količkaj dobro voljo za pravično urejanje tega vprašanja, bode dobila večino.

Napredni življi pa morajo še iz nekega drugega ozira delati na končno rešitev narodnega vprašanja. Razpor mej Slovani in Nemci izkoriščajo razne reakcionarne stranke. Ko se reši jezikovno vprašanje, se bodo lahko vse stranke, katere so za napredek in svobodo, zjedini v boj proti reakciji. Tako skupno delovanje bode kmalu zajezilo sedanji reakcionarni tok. Seveda rešitev jezikovnega vprašanja je pa mogoča le na podlagi narodne jednako-

pravnosti, kajti vsaka druga rešitev bode zadela na nepremagljive ovire.

Tudi od vladne strani se je že včasih slišala želja, naj bi se stranke v državnem zboru ločile po političnih načelih, ne pa po narodnostih. To je pa jedino mogoče, ako se prej reši jezikovno vprašanje. Potem se bodo osnovala v državnem zboru večje politične stranke in delovanje parlamenta bode uspešnejše in uglednejše. Dobila se bode zanesljiva večina, s katero bode mogoče izvršiti večje socialne in gospodarske prenosove. Če se pa jezikovno vprašanje ne reši, bomo vedno imeli sedanje zmedene razmere, ki naši državni polovici zlasti mnogo škodujejo pri vsakem pogajanju z Ogersko. Če se napravi sprava mej Nemci in drugimi narodi, ne bodo dolgo Madjari igrali odločilne vloge v naši monarhiji, temveč naša državna polovica pridobi si ugled, kateri jej gre.

V Ljubljani, 6. novembra.

Protisemitske agitacije na Dunaju. Krščanskosocijalna ali protisemitska stranka na Dunaju se je navzela slabih navad od židovskih liberalcev. Ko je v državnem zboru z vso odločnostjo gajala uradno uplivanje pri volitvah, je dunajski magistrat sam uplival. V okrajih, v katerih sta za deželni zbor kandidirala Strobach in dr. Lueger so sluge nosili volilne listke volilcem, na katerih je bil že zapisan protisemitski kandidat. Nenavadno veliko število židovskih volilcev ni dobilo volilnih legitimacij. To se gotovo ni zgodilo slučajno. Seveda župan Strobach in podžupan dr. Lueger bodeda rekla, da o vsem tem ničesa ne veda, a kako otre preiskave zaradi tega gotovo ne bodeda odredila. Ta dogodek pač kaže, da je jako potrebno, da se upelje strog zakon proti zlorabam pri volitvah, ki naj bi se pa tudi odločno uporabljal brez ozira na to, kakšnega stanu je dotičnik, ki se je zlorabe zakrivil. Seveda v deželnem zboru bode že liberalci stvar spravili v razgovor, a ne bode nič pomagalo, ker protisemitska večina bode vse volitve gotovo potrdila.

V Moravskem veleposestvu je voljeno v deželni zbor 17 liberalcev, 5 pristahev srednje stranke in 8 konservativcev. Voljeni so vsi jednoglasno, ker

Listek.

Slovensko gledališče.

(Vojaka v miru, veseloigra v petih dejanjih. Nemški spisala Moser in Schöthan, poslovenil Podravske.

V vseh kristjansko-germanskih in tem sosednih pokrajinah, koder cvete moškimi sicer navadno jako malo simpatični militarizem, ima „dvo-barvno sukno“ velikanski upliv na ženska srca, naj so že mlada ali stara, zlasti pa velja to za Prusko, kjer se uganja s vojaštvom pravi kultus. V Nemcih se je po uplivu vojaštva razvila posebna vrsta pripovedne literature, vojak, sploh zlasti pa vedno plemeniti ali smešni poročnik je v vseh romanih in povestih, v rodbinskih žurnalih in humorističnih listih stalna figura, ker igra v socialnem življenju odločujočo ulogo.

Tudi znana pisateljica veseloiger za srednji stan Moser in Schöthan sta se udala tej struji v nemški literaturi. V igri „Vojaka v miru“ sta z dobrim humorjem in veliko rutino naredila sliko o uplivu vojaštva na meščanstvo v malih mestih, katera slika je lahko satirično pobarvana, sicer pa pisana tako živo in zanimivo, da zabava vsakogar, tudi tistega, ki išče v veseloigrah ne samo drastičnih značajev, komičnih situacij in humorističnih dogodov ter dovtipov

iz „Fliegende Blätter“ — kar se najde vse v igri „Vojaka v miru“ — nego tudi nekoliko „šprita“, katerega pa v tej igri ni preveč. Vzlic tej pripomniji pa priznavamo radi, da je ta igra jedna najboljših nemških literature, in da se je jako prikupila tudi našemu občinstvu, ki je sicer skoro prav tako zavzeto za „dvo-barvno sukno“ kakor občinstvo „im Reiche der Gottesfurcht und frommen Sitte“. To se je pokazalo pri včerajšnji predstavi, ko je gledališče kar odmevalo smeha in živahnega ploskanja.

To ploskanje je bilo popolnoma zaslužno, dasi moramo priznati, da niso vse vloge prišle do popolne veljave, ker nekateri takim ulogam še niso kos, drugi pa so zopet pozabili, da je prva dolžnost vsakega igralca, dobro memorirati. To je posebno potrebno pri veseloigrah, kjer se mora vse gladko in točno vršiti, ker sicer ni efekta, zakaj v takih igrah je vsaka beseda in vsaka najmanjša stvarica važna.

Ob sebi je umevno, da se je občinstvo posebno zanimalo za novega člana naše drame, kateri je sinoči pri nas prvič nastopil, za gosp. Pavlovskega, novega mladostnega ljubimca. Gosp. Pavlovski nas je prav prijetno iznenadil. Zunanost njegova je kaj simpatična in ga predestinira za

ljubimca, organ ima zvonek in prijeten, kretanje sigurno in dobro premišljeno, slovenskega jezika se je pa že tako dobro naučil, izgovarja tako pravilno, da je njegov učitelj z njim lahko zadovoljen, kakor je bilo zadovoljno vse občinstvo. Sinoči je nastopil v majhni ulogi, a igral je nerodnega zaljubljenca tako karakteristično in srečno, da je dosegel popoln uspeh in si pridobil splošno naklonjenost. Občinstvo ga je koj po prvem prizoru odlikovalo z živahnim aplavzom.

Mej damami, katere so pri sinočni predstavi nastopile, je gosp. Polakova igrala najvažnejšo ulogo ter nje značaj jako dobro pogodila. Igrala je ognjevito in s pravim „chicom“, a vender nikjer prekoračila mejo dopustnosti, bila vedno naravna in šarmantna ter tako dosegla lep umetniški uspeh, saj pa je tudi imela ulogo, katero bi težko katera druga tako pogodila kakor ona, ker ima za predstavljane takih značajev potrebno figuro in potrebni temperament. Ostale ženske vloge ne dajo njih predstavljalkam prilike, odlikovati se posebno, zato zadoščaj, ako na kratko omenimo, da sta gospodični Slavčeva in Terševa bili kaj fini in ljubeznjivi družici živahne like in da sta gospa Danilova in gosp. Ogrinčeva svoji nehvaležni

se je bil dogovoril kompromis. V prejšnjem dežel- nem zboru je srednja stranka imela 8 glasov, kon- servativci pa le 5 v veleposestniški kuriji. Nemška večina se je v deželnem zboru močno skrčila. Sicer je pa pričakovati, da bo veleposestvo se organi- zovalo kot samostojna stranka, na kar dela vlada. Nasprotje mej liberalnimi in konservativnimi vele- posestniki je vedno manjša. Politična načela tako dosti veleposestnikov ne vodijo, kar se najbolje vidi pri kompromisih, ki se letos sklepajo. Liberalni in konservativni veleposestniki z največjo lahkoto za- taje svoja načela. Veleposestnikom je sedaj v prvi vrsti na tem, da si branijo svoje predprave, ka- tere so jako neprimerne za sedanjí čas. Sicer so pa veleposestniki bili pripravljeni podpirati sledajo vlado bodisi že konservativna ali liberalna.

Klerikalizem in ljudsko šolstvo na Ba- varskem. Na Bavarskem ima duhovščina vse šolsko nadzorstvo v svojih rokah. Duhovnik je krajevni šolski nadzornik in sme vsak trenotek iti v šolo in nadzorovati pouk učiteljev. Oa je načelnik kraj- nemu šolskemu svetu, dovoljuje oproščanja od šolskega pouka. Okrajni šolski nadzornik je zopet duhovnik. On kvalifikuje učitelje, nadzoruje šole, predlaga vladi kandidate ob imenovanjih, izreka svoje mnenje o prejšnjih učiteljev. Če je s šolo še zvezana cer- kvena služba, se učiteljsko mesto nadomesti le v sporazumljenju z višjimi duhovskimi oblastvi. Vzlic temu tudi bavarski duhovniki še niso zadovoljni s svojim uplivom v šoli. J zi jih, da učitelji še niso popolnoma duhovski hlapci in imajo svoje društvo, katero kolikor je moč varuje samostojnost učitelj- skega stanu. Vsi klerikalni listi kriče, da je to učiteljsko društvo nevarno veri. Kakor smo že omenili, so bili poskusili to društvo izpodkopati s tem, da so osnovali neko konkurenčno društvo, v katerem bi bila imela duhovščina glavno besedo. Novo društvo je pač dobilo mnogo članov, a skoro nobenega učitelja. Ko tako niso ničesa dosegli, so začeli drugače hud boj proti staremu učiteljskemu društvu. Hajska se proti društvu prebivalstvo z lep po vsej deželi. Duhovščina raznih dekanatov je za- čela ulagati prošnje do učnega ministerstva, v ka- terih sumničito učiteljsko društvo, da je nevarno cerkvi in državi. Škofje so se obrnili do princa regenta, da bi to društvo zatrl. To počenjanje ba- varskih klerikalcev kaže, v kake razmere pride učiteljsvo, če bode vlada jela prijenjavati klerikalcem v šolskem oziru. Tako dolgo klerikalci ne bodo od- jenjali, da bodo učitelji popolni hlapci duhovščine, ki ne bodo sami smeli storiti samostojnega koraka. Sprva se zahteva le duhovsko nadzorstvo, a potem se bode delalo, da se državno nadzorstvo odpravi, na to bodo skušali dobiti odločilen upliv pri imenovanju učiteljev in tako pojde dalje.

Knez Bismarck je razkril diplomatske taj- nosti, ker je cesar Viljem pregovoril carja Niko- laja, da ni obiskal kneza Bismarcka v Friedrichs- ruhe. To je starega častihlepnega kancelarja jezilo. Razkril je tajnosti, s katerimi je mislil vlado spravi- ti v zadrego. Nemški vladni listi seveda taje, da bi bil cesar Viljem odgovarjal carja Nikolaja, naj ne bodi k Bismarcku. Seveda vladnim listom ni

ulogi igrali na občno zadovoljnost. Omenimo naj tudi, da so bile toilette jako elegantne.

Izmej moških predstavjalcev gre prvo mesto vrlemu režiserju g. Inemannu, kateri je opsto- vano in v najraznovrstnejših ulegah dokazal, da je izredno nadarjen, misleč in samostojno stvarjajoč umetnik. Igral je dobrosrčnega, naivnega in vender domišljavga poročnika s prisknim in nepriskljenim humorjem, naravno ljubeznivo in vojaško kokešno ter jako karakteristično v hoji in v maski, v kre- tanju in v govorjenju in svojo ulogo tako fino in raznovrstno objanciral, da je bilo pravo veselje ga gledati. Obistavo se mu je izkazalo hvaležno in ga odlikovalo pred vsem drugim osebjem. Gosp. Lovšin je svojo ulogo jako dobro znal in tudi igral prav dobro, g. Danilo je svojo ulogo igral z njemu lastno eleganco, a tudi gg. Perdana, kateri je prav marljiv in v takih ulegah, kakršno je sinoči igral, prav poraben in vester igrallec, in Verovška moramo pohvaliti.

Naša sodba je: da je bilo nekaj več skušenj — kar pa v naših razmerah skoro ni mogoče — in da so nekateri predstavjalci manjših uleg boljše memorirali, imeli bi bili vzgledno predstavo, dočim je bila le deloma vzgledna, deloma pa ne- zadosna.

dosti verjeti. Knez Bismarck ima še vedno take zveze, da je izvedel resnico.

Gmotno stanje slovenskega učiteljstva.

Občni zbor „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“, kateri se je vršil letos v Opatiji, je vzprejel naslednjo, po g. nadučitelju I. Ravnikarju uteme- ljeno resolucijo:

„Z ozirom na vedno rastoči duševni in telesni napor ljudskega učitelja terja se dandanes od njega toliko, da pri sedanjem žalostnem položaju, glede službenih, gmotnih, družbenih in pravnih razmer, nikakor ne more, kakor do sedaj, vseh svojih močij posvetiti z uspehom vzvišenemu poklicu. Nepovoljni odnosi v učiteljskem stanu so že tako neznosni postali, da se je mnogo učiteljev vsled postranskih opravil ugonobilo; drugi zopet, ki nimajo prilike s takimi postranskimi službami izboljšati si svojega slabega gmotnega stanja, zró z nekako nemo ob- upnostjo v še bolj žalostno bodočnost — in le redki so mej nami, katerim je osoda bila vsaj toliko mila, da se jim godi malo boljše. — Kolikor pa se je do s-daj storilo za učiteljstvo, je tako bore malo, da še vredno ni kake omembe. Vsa uravnanja učiteljskih plač po raznih kronovinah bila so dosedaj samo slepilo proti ljudstvu, češ, za učiteljstvo se je storilo dovolj, več se ne more. Ne pomisli pa se, da večina učiteljstva živi v največji bedi in revščini. Posledica temu je vedno pomanjkanje učiteljev, kar pa se je še posebno v najnovejšem času jelo ob- čutno kazati. Sicer nameravajo temu nedostatku nekoliko pripomoči z ustanovitvijo deželnih kon- viktov (odgojišč) za učitelje, kar pa baje ne bode dosti pomagalo. Nasprotno smemo o tem že danes izraziti svoje pomisleke, kajti marsikateri mladenič se vsled tega ne bode maral posvetiti učiteljskemu poklicu. S takim duševno nezrelim učiteljskim na- raščanjem se tudi narodovi naobrazbi ne bode kori- stilo. Šola, narodna izomika, ljudsko blagostanje ohrani se le tedaj na površju časa, ako se tudi učitelj v službenem, gmotnem, družabnem in pravnem oziru vzdržuje na površju časa.

Naslanjaje se na to izjavo danes tukaj zbrano slovensko učiteljstvo terja:

1) Uvaževaje prežalostno gmotno stanje vsega slovenskega ljudskošolskega učiteljstva — in glede na to, da v kratkem izboljšajo plače c. kr. urad- nikom in častnikom, zahtevamo, da se tudi ljudskim in meščanskim učiteljem, ki so za državo in deželo vender najvažnejši činitelji, letni dohodki uravnajo tako, da bodo jednaki onim c. kr. uradnikom v 11., 10. in 9. plačilnem razredu za učiteljstvo ljudskih ter v 10., 9. in 8. plačilnem razredu za učiteljstvo meščanskih šol.

2) Predno stopi ta uravnava v veljavo, do- volijo naj se v ta namen povsodi in takoj primarne draginske doklade.

3) Ker deželni zbori najbrže tudi v prihodnje ne bodo upoštevali § 55. državnega zakona z dne 14. vel. travna 1869. l., da bi učiteljem plače urav- nali tako, da bi ti zamogli svo svojo moč obračati v svoj poklic, ter da bi jim tudi v resnici bilo mo- goče, svojo rednino živiti primerno okolnostim do- tičnega kraja, sklene se, visoko c. kr. vlado napro- sitti, da blagovoli šolo vzprejeti v svoje področje, to je, ljudska šola naj se podržavi.

4) V dosego tega naj „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ stopi v dogovor z drugimi dežel- nimi učiteljskimi društvi v Avstriji, da ukrenejo skupno vse potrebno.

5) Vsa ta društva naj visokemu c. kr. mini- sterstvu za uk in bogočastju podložé „skupno spo- menico“, v kateri naj se razkrije gorje in preža- lostno gmotno stanje vsega ljudskošolskega učitelj- stva po avstrijskih deželah.

6) Ako deželna učiteljska društva — oziroma „zaveze teh društev“ — spoznajo za potrebno, pošlje naj se v ta namen posebna deputacija do ministe- rskega predsednika, naučnega ministra — in celo do Njegovega Veličanstva, presvetlega cesarja in vladarja. Manjše dežele bi bile zastopane po enem, večje po dveh ali treh odposlancih.

7) Službena leta naj se vsled težavnega in napornega dela, ki ga ima učitelj pri vzgoji in po-uku mladine, skrójo na 35 let, ustevši tudi leta začasnega službovanja.

8) Naslov „podučiteljev“ naj se odpravi brez- pogojno.

9) Tajna kvalifikacija je nekaka nenravna in nepotrebna uredba, torej naj se odpravi.

10.) Šolski zakon o nadzorovanju šol predela in popravi naj se v tem smislu, da se krajnim šol- skim svetom vzame pravica nadzorstva v pedago- giškem in didaktičnem oziru; prepusti pa naj se jim samo oskrbovanje stvarnih šolskih potrebščin.

11.) Glede na to, da pri sedanjih družbenih razmerah dobra vzgoja mladine posebno blagodejno vpliva v korist in blagor državi in deželi, srbi naj se za večjo izobrazbo učiteljstva. Ako bi država to zahtevo odklonila, naj potem dežele to velevažno vprašanje prevzamejo same v svojo skrb po vzgledu Dunajskega mesta.

12.) Posel „občinskega tajnika“ je časten in tak, da ga sme učitelj v prostem času opravljati; torej mu tega višje šolske gosposke tudi ne morejo in ne smejo zabraniti, ker ne nasprotuje zakonito določenim naredbam.

13.) Pri bodočih volitvah v deželne zastope, naj se po vseh slovenskih pokrajinah postavi vsaj jeden kandidat iz vrste učiteljev v imenik poslan- cev, da ti potem kot izvedenci v šolskih zadevah pri sklepanju novih šolskih zakonov, ali pa pri precnovi že obstoječih, zamorejo vedno svoje mne- nje izražati s pedagoško-didaktičnega stališča. Ti zastopniki iz učiteljskega stanu bili bi torej naši pravi zagovorniki in nekako poročstvo za boljšo pri- hodnost vsega slovenskega učiteljstva.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6 novembra.

— („Slovenec“ v spominsko knjigo.) „Slo- venec“ si je naročil novo metlo, da jo vihti po svo- jih političnih predalib. Navadno pometajo nove metle dobro, toda o „Slovenčevih“ novi metli tega ne moremo reči. Raskava je ta metla kar se da, po- meta pa tako nerodno, da odlete vse smeti na ka- toliško-narodno stranko in jo omažejo ali osramote. V sinočnem „Slovencu“ čitamo dolgo opravičevanje glede postopanja klerikalne stranke pri deželnozbor- ski volitvi v Kočevji. Bitvo tega članka je: da je z narodnega stališča nemoralno, družiti se z Nemci; da klerikalna stranka ni odgovorna, da so klerikalni volilci ponujali Nemcem svoje glasove in da se ta klerikalno-nemški kompromis ni posrečil, ker ga klerikalni volilni močje niso hoteli. Kar se tiče na- rodnjaštva klerikalne stranke, je znano, kako mnenje imamo o njem. Volja klerikalne stranke in njegov zastopnik v dež. šolskem svetu sta obilokrat doka- zala, da sta načelna nasprotnika vsakemu napredo- vanju kranjskega prebivalstva v narodnem oziru, tako, da bi bila narodna stranka opravičena, ako bi ne delala mej klerikalci in Nemci razločka. Klerikalci so zopet „narodni“, odkar jih narodna stranka z dobro taktiko izpodriva iz njih pozicij. Sinoči piše „Slovenec“: „To je in ostane gola zgo- do- vinska resnica, da se naša stranka ni in se ne bode družila z Nemci, ker vsak protinaroden kompromis per- horescira... Nikakor ni moralno, da se stranka, katera se šteje za narodno, pa slučajno nima več kot dobro četrtino slovenskih volilcev za soboj, druží z narodnimi nasprotniki samo zatega- delj, da izpodbiije kandidata, katerega želi ogromna večina slovenskih volilcev. Mi take politične morale ne poznamo in jo z narodnega stališča odločno obsojamo“. To je stra- hovita predrznost klerikalne stranke, dokaz, da je klerikalna stranka politično demoralizirana. „Slo- venec“ obsoja tako politično moralo, dobro, a to ni resnica, da je ne pozna. Še prav dobro jo pozna! Kako pa je bilo l. 1892, ko je bil voljen dr. Papež za dež. odbornika? Ali se ni takrat klerikalna stranka zvezala z Nemci zoper narodno stranko, katera je glasovala za dr. Bleiweisa? Dokler je ve- ljal kompromis klerikalcev z Nemci in je dr. Papež bil dež. odbornik, takrat zveza Klun-Schwegel ni bila nemčurska in protinarodna, tak kompromis je postal še nemoralen, odkar bi se bil sklenil mej Nemci in narodno stranko! In kako je klerikalna stranka postopala pri lanski deželnozborni volitvi? Glede Višnikarja pravi: „Mi stojimo na stališču, da kjer je večina slovenskih volilcev — in le ti pridejo za nas v poštev — na naši strani, je dolžnost naša, da postavimo svojega kat.-narodnega, dolžnost na- prednjaške stranke pa bi bila, da v takem slučaju s svojimi slovenskimi glasovi podpira našega kan- didata“ — I an i pa je ta kat.-narodna stranka po- stavila kot kandidata v dolenjskih mestih bivšega nemško-liberalnega poslanca Sawinschegga kot kan- didata zoper dr. Tavčarja, dasi je bila preogromna večina slovenskih volilcev na strani dr. Tavčarja! To, kar je dovoljeno klerikalcem, to naj ni dovoljeno tudi narodni stranki? Novi metli „Slovenčevih“ sve- tujemo, naj v prihodnje malo bolje preudari, kaj dela! Jako zanimivo v sinočnem „Slovenčevem“ članku je nadalje fiao razločevanje mej stranko in volilci. „Slovenec“ odklanja v imenu stranke vso odgovor- nost za postopanje klerikalnih volilcev pri volitvi v Kočevju. Razen dveh ali treh Merherjevih osebnih prijateljev so bili vsi klerikalci pripravljeni glasov- vati za schulvereinovega načelnika dr. Schöppelna, le Kočevci niso bili jedini. Klerikalni volilci iz pri- zadetega okraja, torej klerikalna stranka v okraju, je po svojem priznanem voditelju ponujala Nemcu mandat, če pa ti volilci niso stranka — kdo je pa potem to? Mar samo tista peščica ljubljanskih du- hovnikov, ki piše „Slovenca“, s škofom vred?!! Naj se torej „Slovenec“ brani, kolikor hoče, klerikalna

stranke ne opere, in mi jej ne delamo nikake krivice, ako trdimo, da je pri zadnji volitvi kot stranka ponujala Nemcem mandat, da se ni ravnala po tistih načelih, katera je sinoči razvijala nje glasilo, katerih pa se stranka nikoli in nikjer ni držala. „Slovenčev“ novi metli svetujemo, naj v prihodnje nikar preveč ne moralizuje, da svoje stranke zopet preveč ne blamira; ako pa mož misli, da mu drugače ni obstanke, mu vemo zato hvaležnejši predmet: Naj poižve pri svojih vzglednomoralnih pristaših Povšetu in dr. Šušteršiču, niso-li klerikalci trkali na merodajnem mestu na Dunaju in prosili, naj jim vlada pomaga zoper Višnikarja!!!

— (Uhljani pustolovec) kateri je v tork Macaulaya še povzdigoval v deveta nebesa, in slavil njegovo objektivnost, treznost in pravičnost katoliški cerkvi, včeraj pa mu očita njegovo protestantstvo, se spodtika ob tem, da smo minolo soboto, ko smo Macaulaya citirali, zmislili primerno popolnili na sebi nepopolni stavek. Stavka „kar se je mej kristijanskimi narodi storilo za napredek, prosveto, svobodo, blagostanje in umetnost, vse se je storilo njej kljubuje“, vendar nismo mogli postaviti kot moto, cele strani iz Macaulayeve knjige tudi ne, torej smo ta stavek zmislili primerno popolnili. S tem vsmo storili nikake falsifikacije, kakor je ni storil „Slovenec“, ko je preložil besede „der w hllwollande Geist der christlichen Moral“ v „blagodejni krščanski duh“, kar se tudi do pičice ne ujema z originalom; a je v zmislili originala. Me „Slovenec“ nismo očitali, da je tu Macaulaya falsificiral, pač pa smo mu dokazali, da je to storil na dveh drugih mestih. Ako uhljani pustolovec, čigar velikanska blamaža je vzradostila celo najstarejše kanonike, ker jim puhlo renomiranje tomističnega filozofa že davno preseda, še vedno svojo gode — bodi mu! Blamiran je tako, da bo pomnil, in če nas zato zmerja za sovražnike katoliške cerkve, nas to prav nič ne moti.

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Razmere v našem gledališču so take, da je težko mogoče kdaj snizati običajno ustopeno, zakaj čim bi se to zgodilo, nastal bi deficit, kateremu se pa mora gledališko vodstvo na vsak način ogniti, saj je deficit jedina in največja nevarnost obstanka slovenskega gledališča. Vodstvo pa se tudi zaveda dolžnosti, katero ima naše gledališče kot naroden zavod in da ponudi kolikor moč širšim slojem priliko, seznaniti se s krasnim izvirnim delom, z opero, katera ima vsa svojstva, da upliva na občinstvo kakor samo resnični umotvori uplivajo, zato je za sobotno predstavo Foersterjeve opere „Gorenjski slavček“ določilo znatno znižane cene in zajedno začetek predstave določilo na 8 uro zvečer. Želeti bi bilo, da se posreči ta prvi poskus prireditelje s toliko znižanimi cenami, da se samo dnevni troški pokrijejo, prijatelji slovenskega gledališča in vsi tisti, katerim je na tem, da bi tudi masa prebivalstva postala deležna plemenitega umetniškega užitka naj pa skrbé, da bode gledališče v soboto kolikor mogoče dobro obiskano.

— (Zbor „Glasbene Matice“) ima danes v petek zvečer izredno skušnjo za akademijo, katero priredé ljubljanske ženske podružnice družba sv. Cirila in Metoda v „Narodnem domu, in sicer ženski zbor ob 7. uri, moški pa ob 8. uri.

— (Policijska vest.) Mestna policija je aretovala in d. sodišču izročila dva pisarja Ladvika Jereba in Karola Vola, na katere leti sum, da sta zamazala Glačov spomensk. Aretovana pisarja ta jita, da bi bila storila pobalinstvo in direktnih dokazov se doslej še ni posrečilo dobiti. Naši narodni nasprotniki skušajo to pobalinstvo že fruktificirati.

— (— 1° R) imeli smo v Ljubljani letos prvič včeraj v jutro; izvestim krogom, ki nimajo nič dela, je bilo to predmet dolgim razpravam.

— (Promet na Dolenjskih železnicah) je bil v preteklem mesecu vsestransko precej ugoden.

— (Praščija kuga) konstatovana je uradno v vasi Smerjene, obč. Pjawa gorica v ljublj. okolici. Da se ne razširi, so se svinjski semaji za Grosuplje, Šmarje in Ig zaustavili in za preprečevje bolezni vse drugo potrošeno ukrenilo.

— (Potrjena volitev) Cesar je potrdil izvolitev gosp. dr. Frasca Jurtele načelnikom okrajnega zastopa šmarijskega in gosp. Fr. Andriška njegovim namestnikom.

— (Dopolnilna državnozborna volitev na Goriškem.) Državna in deželna poslanca gg. dr. Anton Gregorčič in Alfred grof Coronini sta za dopolnilno volitev jednega poslanca v državni

zbor iz skupine mest in trgov ter kupčijske in obrtniške zbornice goriške izdala na slovenske volilce naslednji oklic: V torek dne 10. novembra bo treba stopiti volilcem iz skupine mest in trgov zopet na volišče, da si izberejo za čes, dokler bo sedanji državni zbor skupaj, poslanca v ta zastop. Dasi imajo v tej volilni skupini goriški Italijani in prebivalci v Furlaniji izdatno večino, vendar ne kaže, da bi se slovenski volilci izognili volitvi. Goriški Italijani so si postavili kandidata odvetnika dra. Fr. Maranija, čegar mišljenje o našem narodu je dobro znano, ker je je večkrat izjavil v mestnem zastopu goriškem. Temu kandidatu ne more dati glasu noben Slovenec, ki ljubi svoj narod in ki ima iskrico narodnega ponosa v svojem srcu. Furlani so si izbrali moža iz svoje srede, ki pozna njih deželo in potrebe, viteza Edvarda Bujattija, ki ni Slovencev nikoli žalil. V takem položaju je slovenskim volilcem izbiranje jako olajšano, posebno ako pomislimo, da vitez Bujatti je bil vedno odločen pristaš predelske železnice in da sedanja volitev daje priliko složenemu postopanju dveh narodov v deželi, Slovencev in Furlanov, kar od nekdaj želimo in do česar mora priti, ako hočemo doseči prepotrebni mir in deželi in znosne odnose v deželnem zboru. Zato priporočata zgorej omenjena poslanca, naj se slovenski volilci prav gotovo udeležijo volitve dne 10. novembra in naj zapišejo na svoj volilni listek ime kandidata: Edvard vitez Bujatti. Volilci! Poslušajte najin glas in bodite prepričani, da se ne boste kesali. V Gorici, 4. novembra 1896.

— (Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) ima v soboto 14. nov. t. l. ob sedmih zvečer svoj letošnji občni zbor v dvorani Partikove restavracije, Dunaj, I Spiegelgasse 21. Vepored: Poročilo tajnikovo, blagajnikovo, preglednikov, volitve, slučajni predlogi. Po občnem zboru zabavni večer slovenskega kluba, katerega se smejo udeležiti samo oni, ki so povabljeni ali pa po udih upeljani.

* (Boj za dedščino.) Znano je, da je nadvojvoda Ivan odpovedal se vsem pravicam kot član cesarske redbe, si navzel ime Ivan Orth in postal pomorski kapitan. Svoje premoženje je naložil v inozemstvu, za dedinjo pa imenoval svoje ženo, bivšo nemško igralko Lori Stubel, rojeno Slovenko, katera, dasi vzgojena na Dunaju, je prav rada in precej dobro slovenski govorila, kakor nje še živeča sestra. Ivan Orth in njegova žena sta najbrž utonila in sestra pokojne Lori Stubel je začela zdaj celo vrsto pravih pri švicarskih in nemških sodiščih, da se jej izplačajo milijoni, katere je Ivan Orth v inozemstvu naložil.

* (Ljubavna tragedija.) Lepa Rečanka iz ugledne obitelji, Karmela Calsbrini, imela je dlje časa ljubavno zvezo z nekim uradnikom parobrodne družbe „Adrija“. Zadnji čas pa se je dotični uradnik naveličal svoje ljubimke in se jej umikal. Karmela ga je obiskala v njegovem stanovanju, a ljubimec jej je na kratko povedal, da je več ne mara. Dekle je to tako užalostilo, da si je v pričo nezvestega ljubimca zabodla nož v srce.

* (Skesan volilec.) V Nyiregyhazi se je pri državnozborni volitvi neki volilec dal podkupiti. Za 50 gld. je prodal svoj glas liberalnemu kandidatu. Njegovi nasprotniki so ga vsled tega hudo podrsali in moža tako zmešali, da je na zadnje res verjel, da je svojo dušo hudiču prodal. To ga je tako žalostilo, da se je — obesil.

* (Lepe razmere) vladajo v Srbiji. „Trgovinski Glasnik“ javlja, da hodijo ljudje, kateri imajo na pošte nakaznice dobiti kaj denarja, že več mesecev na pošto, a — zaman. Denarja ne dobe, ker so vse blagajnice prazne. Trgovci in obrtniki so vsled tega v največji zadregi in, kar je najhujše: nič nupa nje, da se te razmere premene.

* (Dinastični abiturijenti) V Rimu je meseca junija več abiturjentov pri maturi propadlo. Dotičniki so mislili, da jim navedni minister o polki poroke prestolonaslednika s princezino Heleno odpusti nov izpit in izposluje s kraljevsko naredbo, naj se jim da maturizacijo spridevalo, ne da bi novič delali maturo. Ker se to ni zgodilo, vložili so prošnjo in v njej ministra opozorili, da pričakujejo tudi oni „amnestije“. A skupili so jo! Minister je na njih prošnje odgovoril z okrožnico, v kateri pravi: Žalostno, da se mladi ljudje postavljajo v isto vrsto s hudodelci, samo da dosežejo, kar je plača za marljivo učenje; katerim je radostna dogodka samo povod, da izposlujejo od ministra spridevalo, katerega po sodbi svojih učiteljev niso zaslužili.

Darila

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je zadnje mesece prejelo raznih daril. Iz Novega mesta je g. Milan Škerlj, pravnik, poslal 25 gl. 30 novč., kot polovico čistega dohodka akademije, katero so novomeški visokošolci priredili v korist podp. društva na Dunaju in podporni zalogi v Gradcu. Iz Novega mesta je dalje društvu

poslal g. Aleks. Šešek, sedaj jur. cand. v Gradcu, 15 gld. 50 novč., katere so darovali gg.: J. Gerdešič, c. kr. okr. sod. predsednik, dr. Gastrin, c. kr. sodni svetnik, dr. V. Žtak, ovetnik, po 2 gld. gospodična Hermína Sidl, posestnica, g. Fr. Defea, c. kr. gimn. ravnatelj, g. Rebek, vojni davčni nadzornik g. J. Seidl, trgovec, g. J. Mohar, ravnatelj pomožnih uradov, g. Parko, trgovec, po 1 gld., nadalje so darovali: Gospa Mara Novak, gg. Končan, trgovec, Jos. Mohar, trgovec, J. Tedina, c. kr. prof. v pok, Martin Petelin, c. kr. profesor, vsi v Novem mestu, g. Josip Petrič, trgovec v Ljubljani in g. Valentin Orlak, trgovec v Novem mestu po 50 novč.

— Na Dunaju so darovali: Gospa Marija Primožič, ces. kr. prof. soproga 5 gld., g. J. Navratil, vodja pomožnih uradov pri najvišjem sodišču 5 gld., Slovenec, ki ne želi biti imenovan 20 gld. — Slavno branilno in posojilno društvo v Ptuj je poslalo 20 gld., slavna ormoška posojilnica 15 gld. — Vč. g. Anton Pipan, kaplan c. kr. mornerice v Pulju je mej tamošnjimi Slovenci, ki ne želijo biti imenovani, nabral 10 gld. — G. Alojzij Pavlin, c. kr. živnozdravnik v Rogatcu je za društvo nabral 7 gl., katere so darovali: Vč. gg. Jožef Tombah, duh. svet, dekan itd., Jožef Cerjak, vikarij, Jož. Trafanek, duh., gg. Aleks. Orožen, davkar, Alojzij Pavlin, živnozdravnik (po 1 gl.) in gg. Franc in Ivan Ogrizek, Simon Škrlanc in Jož. Berzig (po 50 novč.). Dalje so darovali: Vč. g. dr. Andrej Karlin, c. kr. prof. v Ljubljani; G. dr. Janko Hočvar, adv. kand. na Dunaju 5 gld. G. Jož. Premer, c. kr. uradnik na Dunaju 3 gld., g. dr. Kl. Seshan, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju 7 gld. (drugo darilo). Iskrena bodi hvala vsem darovalcem! — Dalje darove sprejema društveni blagajnik vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan, ravnatelj Augustineju, Dunaj, I. Augustinstrasse 7.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Fran. Luznar v Kranju 22 kron, katere je zložila družba pri g. M. y. ju ml. ob navzočnosti gospe Franké tove na dan rojstva dvojčkov Cirila in Metoda. — Trije slov. dijaki v Ljubljani 1 krono. — Pod naslovom fantovščine g. Ljuz. Šubica vesela družba v Ljubljani 10 kron 20 vin. za pobita okna Velikovške šole. — Skupaj 33 kron 20 vin. — Živel! rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Književnost.

— Venec slovanskih povestij. Prevodi iz ruščine, poljsčine, češčine, slovaščine in arbohrvaščine. I. V. Gorici. Tiskala in založila „Goriška Tiskarna A. Gabršček. 1896. Str. 174. V petičloži, čedno o. r. m. j. ni knjigi je zbranih osem jako lepih povestij, preloženih iz raznih slovanskih jezikov. Te povesti so bile že natanjane v „Koledarju gorisčine sadščine“ in v podlistku „Sede“ in „Primorca“, znane pa so vsled tega največ le na Goriškem. Izdajatelj se čitajočemu občinstvu, katero pogreša še vedno zdrave hrane močno ustregel, da je te povesti zbral v posebne knjige, ker le tako jim je odprta pot po vseh slovanskih krajih. Cena knjigi s poštnino vred je 55 kr.

Brzjavke.

Dunaj 6. novembra. Poslanska zbornica razpravlja danes o dra. Pacaka nujnem predlogu, naj se v deželah češke krone uvede češčina kot notranji uradni jezik. Pacak je svoj predlo obširno utemeljeval. Baden je izjavil, sklicuje se na svoje govore v proračunskem odseku, da si je postavil kot smoter uredbo jezikovnega vprašanja, da pa se s takimi važnimi rečmi ni smeti prenatlagiti. Zoper predlog sta govorila Scharschmid in Rey, za predlog dr. Stransky in Lewakowski. Dr. Ferjančič pride najbrž še danes na vrsto.

Dunaj 6. novembra. Ravnokar je imel poljski klub sejo glede glasovanja o Pacakovem predlogu. Vsled Badienjeve izjave je klub sklenil, priporočati toplo meritorno stran Pacakovega predloga, nujnost predlogovo pa odkloniti. Jaworski poda v tem oziru v imenu kluba utemeljeno izjavo.

Dunaj 6. novembra. Ožja volitev v notranjem mestu in v drugem okraju se vrši ob jako mnogoštevilni udeležbi. Župan Strobach je prišel v drugi okraj in sam ag-toval. Ukazal je redarjem, naj aretujejo nekaj židovskih agitatorjev, a redarji tega niso hoteli storiti. Končno so židovski volilci Strobacha pregnali z volišča, kliče, da nima tam nič iskati. Merodajni vladni krogi so že precej nervozni zaradi nerodnostij, katere uganja župan Strobach.

Atene 6. novembra. Včeraj se je sešla narodna skupščina na izredno zasedanje, kateremu se v političnih krogih pripisuje največji pomen za razvoj balkanskih razmer.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poraba po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepartat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (1756—15)

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je **prsi sirup lekarja Piccolija v Ljubljani** (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav uspešno. Cena steklenici 35 kr., 12 steklenic 3 glj. 60 kr. 3 (3202—1)

75.000 kron je glavni dobiček velike inomostske 50-krajcarske loterije, ki se izplača samo z 20% odtegljajem v gotovini. Svoje čitatelje opozarjamo, da je zrebanje **že dné 7. novembra.**

Štev. 15. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 739.

Začetek ob 8. uri. Znižana vstopnina.
V soboto, dné 7. novembra 1896.

Tretjikrat:

Gorenjski slavček.

Lirično-komična opera v dveh dejanjih. Spisala Lujiza Pesjakova in Emanuel Zünger. Uglasbil Anton Foerster. Kapelnik g. Hilarij Benisek. Režiser g. Jos. Noll. Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek točno ob 8. uri. Konec po 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.

Prihodnja predstava bo v torek, dné 10. novembra 1896.

Umrli so v Ljubljani:

Dné 3. novembra: Apolonija Gorjanc, perica, 60 let, Marije Terezije cesta (Kolizej), rak. — Marija Bogel, dimnikarjeva hči, 16 mes., Rožne ulice št. 23, vnetje hrbtne mozga.

Dné 4. novembra: Ivana Recher, zasebnica, 64 let, Rimska cesta št. 2, otrpnenje pljuč. — Ivan Ropret, delavec, 35 let, Pred konjušnico št. 9, jetika.

Dné 5. novembra: Marija Gantar, pleskarjeva hči, 4 1/2 leta, Kravja dolina št. 10, otrpnenje vsled krčca.

V hiralnici:

Dné 5. novembra: Jernej Jerko, zidar, 35 let, rak.

Meteorologično poročilo.

November	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
5.	9. zvečer	748.0	5.8	sr. svzh.	oblačno	
6.	7. zjutraj	747.7	5.0	sr. svzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	745.3	7.3	sr. jvzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 5.9°, za 0.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 6. novembra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	glj.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101		15	
Avstrijska zlata renta	122		35	
Avstrijska kronska renta 4%	101		10	
Ogerska zlata renta 4%	121		75	
Ogerska kronska renta 4%	99		20	
Avstro-ogerske bančne delnice	937		—	
Kreditne delnice	365		75	
London vista	119		75	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58		75	
80 mark	11		75	
20 frankov	9		52 1/2	
Italijanski bankovci	44		45	
C. kr. cekini	5		68	

Giesshüblec z mlekom

priporočajo zdravniki posebno pri bronhijalnem kataru otrok, ki se tako često javlja v zimskem času. 3 dele Giesshübleca se zmeša z 1 delom vročega mleka in se zmes pije mlačna. (3142-3)

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (1705-256)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregenz, Gurih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovica, Plzenj, Marijino varo, Hbb, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovica, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovica, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Guriha, Bregence, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 3. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v okoliš ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Stenografa

za slovenščino in nemščino vzprejemem tako za dobro plačo. — Tudi iščem spretnega

pisarja

za takojšnji vstop.

Dr. Valentin Krisper
advokat v Ljubljani.

(3214—1)

Št. 33.859.

Ustanove.

(3208—1,

Za tako leto podeliti je pri ljubljanskem mestnem magistratu sledeče ustanove:

- 1.) Jan. Bernardini-jevo v znesku 95 glj. 05 kr.,
- 2.) Jurij Thalmelner-jevo v znesku 86 glj. 26 kr.,
- 3.) Jos. Jak. Schilln-govo v znesku 86 glj. 10 kr.,
- 4.) Jan Jošt Weber-jevo v znesku 90 glj. 92 kr.,

do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile in so uboge, pa lepega vedenja.

5.) Jan. Nik. Hraškovič-jevo v znesku 79 glj. 80 kr., do katere ima letos pravico ubogi kmet iz šentpeterske fare.

6.) Jak. Ant. Fanco-jevo v znesku 67 glj. 20 kr., do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7.) Jos. Feliks Sin-ovo v znesku 48 glj. 30 kr., katero je podeliti dvema najbolj revnima deklicama iz Ljubljane.

8.) Il. Ant. Raab-ovo v znesku 231 glj. Pravico do jedne polovice te ustanove imajo uboge in poštene vdove ljubljanskih meščanov, do druge polovice pa uboge, dobro vzgojene hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile.

9.) Mihael Pakič-jevo v znesku 128 glj. 10 kr., do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu ali pa njih vdove.

10.) Jan. Krst. Kovač-jevo v znesku 151 glj. 20 kr., katero je razdeliti mej štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali vdove matere, ki imajo po več otrok in uboštva niso sami zakrivil.

11.) Helene Valentini-jeve v znesku 84 glj., katero je razdeliti mej otroke, rojene v franciškanski fari v Ljubljani, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.

12.) Marije Košmač-jeve v znesku 100 glj., do katere imajo pravico uboge sirote uradnikov iz Ljubljane, ki so ženskega spola in pa lepega vedenja.

13.) Ustanova za posle v znesku 50 glj. 40 kr., katero je razdeliti mej štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za jedno ali drugo teh ustanov uležiti je opremljene s potrebnimi dokazili do konca tega meseca pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 1. novembra 1896.

Velika 50-krajcarska
loterija v Inomostu.

Zrebanje
jutri!

(3057-20)

Glavni dobiček

75.000 kron

v gotovem
z 20% odbitka.

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. Mayer, banka v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja želodčne kapljice

krepčujoče, sleze raztapljajoče, odvajajoče, čistilne
in tek vzbujajoče

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 glj., 3 ducati 4 glj. 80 kr.

prodaja in razpošilja na vse kraje sveta s prvo pošto:

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

(3064—6)

„ Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.
„ Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.
„ Trnkóczy, Dunaj, Josefstadt.
„ Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjam očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznanih
pisem jo na
ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

1850-43 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J.
Mayr, Mardetschläger, U.
pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovom
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurmwald, J. Birnbach-
cher; v Bressan A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju K. Gela; v Čr-
nomlju F. Haika.

Rabite vender

Doering-ovo milo s sovo

čestita gospodična! Parfum tega mila je fin, kvaliteta nje-
gova izborna, učinek na lepoto in nežnost kože obče znan.
To izborno toaletno milo za dame lahko dobite povsod po
30 krajc. komad. VI. (2854—2)

V Ljubljani prodajajo na debelo: Avg. Auer, Ant. Krisper in Vaso Petričič.
Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj, L., Lugeck 3.